

Olukorrast lihavisekasvatuse

Aldo Vaan

ELKS juhatuse esimees

Lihaveiste arvud 2014

- 66076 lihaveist 23134 amme
- 20912 sündinud vasikat (10504 pullvasikat, 10408 lehmikut)
- tapamajades tapetud kokku 6574 lihaveist, neist 1181 lehma, 1259 lehmikut ja 4134 pulli. 2011.a 4894 lihalooma.
- kohapeal lihaks tapetud 1235 lihaveist.
- kadunud 275 ja hukkunud 945 lihaveist.
- Eksporditud 4697 lihaveist ,neist 2991 pulli, 974 lehmikut, 732 lehmaa. 2011.a. eksporditi 3229 lihaveist(2575 pulli).

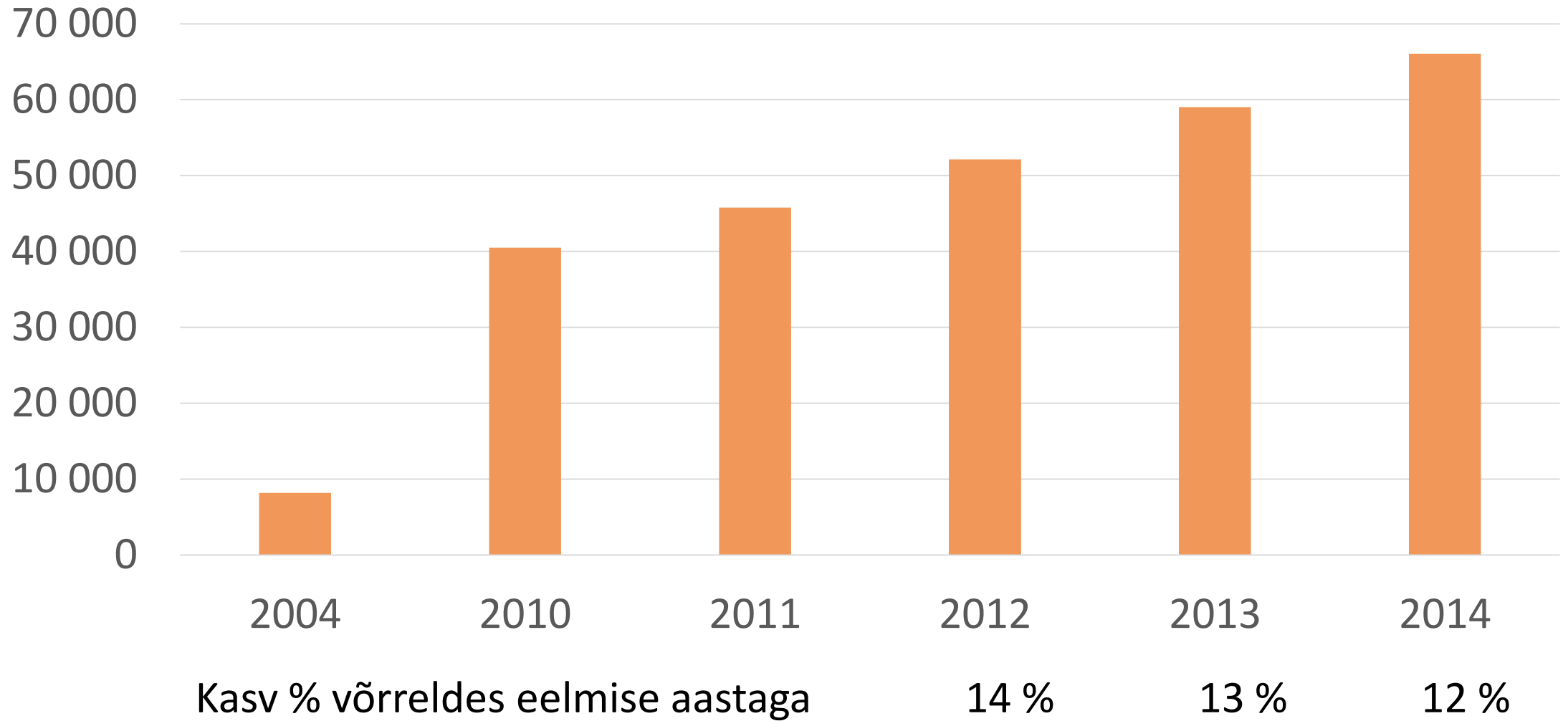
Lihaveiste arvud (PRIA)

Maakond	Ammlehmade arv	Lihaveiste arv
SAAREMAA	3132	9233 I
LÄÄNEMAA	3087	8493 II
PÄRNUMAA	2317	6485 IV
RAPLAMA	2222	6534 III
LÄÄNE-VIRUMAA	2021	5342 V
HIIUMAA	1454	3977
VILJANDIMAA	1428	4355
VALGAMAA	1303	3697
VÕRUMAA	1297	3664
HARJUMAA	1122	3559
JÕGEVAMAA	995	2538
JÄRVAMAA	912	2828
IDA-VIRUMAA	680	1798
PÕLVAMAA	671	2194
TARTUMAA	493	1379
KOKKU	23134	66076

Lihaveiste arvud (PRIA)

Tõug	Tõug	Ammlehmade arv	Lihaveiste arv
Hf	HEREFORD	6013	16820 I
Ab	ABERDIIN-ANGUS	5975	15866 II
Li	LIMUSIIN	4728	12869 III
Si	SIMMENTALI	2105	7028 IV
Ch	ŠAROLEE	1474	4920 V
Hc	ŠOTI MÄGIVEIS E. KÕRGMAA VEIS	1382	4288
Ba	AKVITEENI HELEDAKARVALINE	828	2303
Bb	BELGIA SININE	359	1144
Pi	PIMONTES	141	281
Ga	GALLOWAY	81	389
De	DEXTER	27	91
Au	AUBRAK	16	54
PIISON	PIISON	5	13
Sh	SAKSA ŠORTHORN	0	10
KOKKU		23134	66076

Lihaveiste arvu muutus

Lihaveiste import

BELGIA	0	1	0	1
HOLLAND	2	1	1	4
LÄTI	20	1	0	21
PRANTSUSMAA	0	0	6	6
SAKSAMAA	36	13	0	49
SOOME	0	0	1	1
SUURBRITANNIA	38	0	2	40
ŠVEITS	32	10	9	51
TAANI	68	0	8	76
KOKKU	196	26	27	249

Lihaveiste import

Tõug	Nimetus	Lehmikud	Lehmad	Pullid	Sissetoodud lihaved kokku
AB	ABERDIIN-ANGUS	28	5	5	38
AU	AUBRAK	8	9	1	18
BB	BELGIA SININE	0	0	2	2
CH	ŠAROLEE	4	0	6	10
GA	GALLOWAY	35	1	1	37
HC	ŠOTI MÄGIVEIS E. KÕRGMAA VEIS	88	11	5	104
HF	HEREFORD	2	0	1	3
LI	LIMUSIIN	23	0	5	28
SI	SIMMENTALI	8	0	1	9
KOKKU		196	26	27	249

Lihaveiste import 2000-2014

Tõug	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013	Nov. 2014
Hc	24			46	123	96	154	136	163	104
Ab	21	37	36	181	26	12	31	234	147	38
Si			16	6		111	176	206	97	9
Hf	2	42	22	2	17	42	29	135	182	3
Li		33	25	7	3	79	35	101	173	28
Ch	1	23	3	1	57	6	5	167	106	10
Ba		3		3		6	22	5	34	0
Bb				6			1			2
Au						7	-		4	18
Ga				3			1	88	7	37
De							-		45	0
Kokku	48	138	102	255	226	359	454	1072	958	249

Lihaveiste eksport

BE	BELGIA	153	0	0	153
DE	SAKSAMAA	62	2	0	64
HR	HORVAATIA	8	0	0	8
HU	UNGARI	221	18	0	239
IT	ITAALIA	46	30	0	76
LB	LIIBANON	498	201	3	702
LT	LEEDU	382	274	88	744
LV	LÄTI	234	99	129	462
LY	LIIBÜA	1	0	0	1
NL	HOLLAND	80	49	0	129
PL	POOLA	1195	265	512	1972
SI	SLOVEENIA	76	2	0	78
TR	TÜRGI	35	34	0	69
	KOKKU	2991	974	732	4697

Lihaveiste realiseerimine

Aasta	Tapetud Eestis arv Veised (pullid)	Eksport Veised arv (pullid)	Kokku arv
2011	4 864 (3 281)	3 229 (2 575)	8 093
2012	4 716 (2 993)	2 994 (1 904)	7 710
2013	5 298 (3 372)	2 757 (1 677)	8 055
2014	6 574 (4 134)	4 697 (2 991)	11 271

Lihaveiste siseturg

- Rakvere HKScan **Eesti Lihaveis** (rümp üle 250 kg, kuni 24 kuud, lihaveise veresus min 50%)
- Saaremaa lihatööstus (rümp 250-320 kg, kuni 21 kuud, lihaveise veresus min 50%, teenus, mahetunnustus)
- Arke Lihatööstus (Karni) ; BGB loomade tapmine
- Liivimaa Lihaveis (rümp 240-280kg, tapmine Lätis)
- Märjamaa LT (mahetunnustus, teenus)
- Karjamõisa OÜ Pärnumaal Suigus (teenus)
- Annemeli Lihatooted OÜ Viljandimaal Karulas (teenus)
- Kehtna Mõis OÜ Raplamaal (teenus).

Lihaveiste välisturg

- Poola – pullid, lehmikud, lehmad 1972 veist
- Leedu – pullid, lehmikud, lehmad 744 veist
- Liibanon – tapapullid, lehmikud, lehmad 702 veist
- Türgi – nuumapullid kuni 300 kg
- Šveits BGB – härjad, pullid, lehmikud. Rümp 260-300 kg, max 24 kuud, tapmine Arkes 22 looma kuus, 2015.a. jaanuarist 2 x kuus.
- Alžeeria, Itaalia - tõenäoline tuleviku võimalus üle 350 kg pullikud
- Valgevene, Kasahstan, Venemaa(?)- tõuloomad

Veiseliha tarbimine ja hinnad

- Veiseliha tarbimine Eestis väheneb 2007 - 13,9 kg/inimene /aastas
- 2013 - 7 kg/inimene/aastas
- Veiseliha hind kauplustes 2011 - 6,1 EUR/kg
- 2014 - 8,5 EUR/kg
- Rakvere hind R3 rümp 2011- 3,2 EUR/kg, 2014- 3 EUR/kg
- BGB hind R3 rümp 2012- 3,5 EUR/kg, 2014- 3,3 EUR/kg
- Türgi 2011- 3 EUR/kg; 2014- 1.80 (Hf,Ab), 2.65 (Li), 2.80(Ch)
- Poola eksport: kuni 300 kg 1.9-2.5 EUR/kg, suuremad min. 1,15 EUR/kg
- Eestis tapapullide hind ca 80% Euroopa keskmisest hinnast (R3 rümp 3.0 EUR/ versus 3,68 EUR/kg)

Tulevik

- Eestis olemas ressurss lihaveiste arvukuse kasvuks(kuni 200000), kuid kasv aeglustub, kuna Eestis toetuse määrad ja toodangu realiseerimise hinnad madalad, karmistuvad keskkonnanõuded(veeseaduse muudatused)
- Ekspordi mahud kasvavad, selle paremaks koordineerimiseks vajalik kasvatajatele kuuluv kogumis/karantiini/oksjonikeskus.
- Siseturul kasvab lihaveiste otseturustus; vajalik tõsta realiseeritava veiseliha kvaliteeti ja tarbimist; kaubamärkide (Eesti Lihaveis, Liivimaa Lihaveis, BGB) tuntuse parandamine; tarbija kulinaarsete oskuste parandamine

ELKS tulevikuplaanid

- Tõupullide testgrupp komplekteerimisel.
- Tõupullide oksjon Tartus (Maamess ?,Märja?)
- Seltsi 15. aastapäeva tähistamine suvepäevadel . Baltimaade lihaveisekasvatajate kolmikkohtumine.
- Lihaveiste konkurss Jäneda Talupäevadel. Klubide ettepanekud võistlusgrupi osas.
- Tõuloom 2015 Ülenurmel
- Õppereis Austria. Türgi ?

Veel infot

- Valmimas lihaveisesektori arengukava PM eestvedamisel (töögrupis 3 seltsi esindajat).
- Kooskõlastamisel uus veeseaduse eelnõu KM eestvedamisel (töögruppi kaasatud 3 seltsi esindajat).
- Koolitame koostöös Alltech`i ja MES-ga noort veterinaari Itaalias

Suvine meenutus Taanist

